

Province of the
EASTERN CAPE
EDUCATION

Iphondo leMpuma Kapa: Isebe leMfundo
Provinsie van die Oos Kaap: Departement van Onderwys
Porafensie Ya Kapa Botjhabela: Lefapha la Thuto

NASIONALE SENIORSERTIFIKAAT

GRAAD 12

SEPTEMBER 2024

GESKIEDENIS V1

PUNTE: 150

TYD: 3 uur

Hierdie vraestel bestaan uit 9 bladsye en 'n addendum van 14 bladsye.

INSTRUKSIES EN INLIGTING

1. Hierdie vraestel bestaan uit AFDELING A en AFDELING B, wat op die voorgeskrewe inhoudsopgawe in die KABV-dokument gebaseer is.

AFDELING A: BRONGEBASEERDE VRAE

VRAAG 1: DIE KOUE OORLOG: DIE OORSPRONG VAN DIE KOUE OORLOG

VRAAG 2: ONAFHANKLIKE AFRIKA: GEVALLESTUDIE – ANGOLA

VRAAG 3: BURGERLIKE PROTES VANAF DIE 1950's TOT DIE 1970's: DIE BURGERREGTEBEWEGING

AFDELING B: OPSTELVRAE

VRAAG 4: UITBREIDING VAN DIE KOUE OORLOG: GEVALLESTUDIE – VIËTNAM

VRAAG 5: ONAFHANKLIKE AFRIKA: UITDAGINGS WAT KONGO NA ONAFHANKLIKHEID IN DIE GESIG GESTAAR HET

VRAAG 6: BURGERLIKE PROTES VANAF DIE 1950's TOT DIE 1970's: DIE SWARTMAGBEWEGING

2. AFDELING A bestaan uit DRIE brongebaseerde vrae. Bronmateriaal wat benodig word om hierdie vrae te beantwoord, kan in die ADDENDUM gevind word.
3. AFDELING B bestaan uit DRIE opstelvrae.
4. Beantwoord DRIE vrae soos volg:
 - 4.1 Ten minste EEN moet 'n brongebaseerde vraag wees en ten minste EEN moet 'n opstelvraag wees.
 - 4.2 Die DERDE vraag kan óf 'n brongebaseerde vraag óf 'n opstelvraag wees.
5. Jy word aangeraai om ten minste EEN uur per vraag te bestee.
6. In die beantwoording van die vrae moet jy jou kennis, vaardighede en insig toepas.
7. Jy sal benadeel word deur die blote oorskryf van die bronne as antwoorde.
8. Nommer die antwoorde korrek volgens die nommeringstelsel wat in hierdie vraestel gebruik word.
9. Skryf netjies en leesbaar.

AFDELING A: BRONGEBASEERDE VRAE

Beantwoord ten minste EEN vraag, maar nie meer as TWEE vrae nie, in hierdie afdeling. Bronmateriaal wat benodig word om hierdie vrae te beantwoord, is in die ADDENDUM vervat.

VRAAG 1: HOE HET DIE BERLYNSE MUUR DIE KOUE OORLOG-SPANNING TUSSEN DIE VERENIGDE STATE VAN AMERIKA EN DIE SOWJET-UNIE VERSTERK?

Bestudeer Bron 1A, 1B, 1C en 1D en beantwoord die vrae wat volg.

1.1 Verwys na Bron 1A.

- 1.1.1 Identifiseer uit die bron, TWEE eise wat Khrushchev aan die Verenigde State en sy bondgenote gestel het. (2 x 1) (2)
- 1.1.2 Hoe, volgens die bron, het Eisenhower op Sowjet-eise gereageer? (1 x 2) (2)
- 1.1.3 Wat word geïmpliseer deur 'na-oorlogse ooreenkomste oor die besetting en bestuur van Duitsland en Wes-Berlyn'? (1 x 2) (2)
- 1.1.4 Waarom, volgens die bron en jou eie kennis, was die VSA en Brittanje teen 'n vrye Berlyn met geen gewaarborgde toegang tot die Weste nie? (1 x 2) (2)
- 1.1.5 Verduidelik waarom die kruising van vlugtelinge van Oos-Berlyn na Wes-Berlyn 'n ramp vir die Ooste sou beteken as dit sonder toesig gelaat was. (1 x 2) (2)

1.2 Bestudeer Bron 1B.

- 1.2.1 Wie, volgens die bron, het die doringdraadheining bestel wat Oos- en Wes-Berlyn verdeel? (1 x 1) (1)
- 1.2.2 Definieer die term *Koue Oorlog* in jou eie woorde. (1 x 2) (2)
- 1.2.3 Wat, volgens die bron, sou die belangrikheid van die Berlynse Muur wees? (3 x 1) (3)
- 1.2.4 Noem die TWEE lande wat 'n stryd/dooiepunt gehad het kort nadat die muur gebou is. (2 x 1) (2)
- 1.2.5 Waarom dink jy het die stryd/dooiepunt tot die mees spanningsvolle oomblikke van die Koue Oorlog in Europa gelei? (1 x 2) (2)

1.3 Raadpleeg Bron 1C.

- 1.3.1 Waarom, volgens die bron, was daar 'n voorstel vir die viermagsamesprekings onder die militêre bevelvoerders in Berlyn? (1 x 2) (2)
- 1.3.2 Lewer kommentaar op die stelling: 'die Sowjetunie het bedekte (vermomde) dreigemente gemaak' om "nie 'n passiewe waarnemer te bly nie". (1 x 2) (2)
- 1.3.3 Definieer die term *viermagsamesprekings* in die konteks van die Berlynse krisis. (1 x 2) (2)
- 1.3.4 Lewer kommentaar oor die bruikbaarheid van hierdie bron vir 'n historikus wat die Berlynse krisis navors. (2 x 2) (4)

1.4 Lees Bron 1D.

- 1.4.1 Verduidelik waarom Oos-Berlyners bereid was om te sterf deur die Berlynse Muur na Wes-Berlyn te probeer oorsteek. (2 x 2) (4)
- 1.4.2 Lewer kommentaar oor die houding van die Wes-Berlynse polisie teenoor die tiener. (2 x 2) (4)
- 1.5 Vergelyk Bron 1B en Bron 1C. Verduidelik hoe die inligting in Bron 1B die bewyse in Bron 1C met betrekking tot die Berlynse Muur ondersteun. (2 x 2) (4)
- 1.6 Gebruik die inligting in die relevante bronne en jou eie kennis en skryf 'n paragraaf van ongeveer AGT reëls (ongeveer 80 woorde) waarin jy verduidelik hoe die Berlynse Muur die Koue Oorlog-spanning tussen die Verenigde State van Amerika (VSA) en die Sowjetunie (USSR) versterk het. (8)

[50]

VRAAG 2: WATTER IMPAK HET DIE SLAG VAN CUITO CUANAVALLE OP SUIDER-AFRIKA GEHAD?**2.1 Bestudeer Bron 2A.**

- 2.1.1 Watter TWEE Angolese groepe, volgens die bron, het teen mekaar by Cuito Cuanavale gestoei? (2 x 1) (2)
- 2.1.2 Haal die rede uit die bron aan wat tot die begin van die Slag van Cuito Cuanavale gelei het. (1 x 2) (2)
- 2.1.3 Waarom, volgens die bron, het die SAW Jonas Savimbi se UNITA tydens hierdie oorlog ondersteun? (2 x 1) (2)
- 2.1.4 Lewer kommentaar op die stelling: *‘die gevegslyne is volgens ideologiese oortuigings getrek.’* (1 x 2) (2)

2.2 Lees Bron 2B.

- 2.2.1 Wat, volgens die bron, het tot Suid-Afrika se besluit om Cuito Cuanavale te verlaat gelei? (2 x 1) (2)
- 2.2.2 Definieer die term *onderhandelinge* in jou eie woorde. (1 x 2) (2)
- 2.2.3 Lewer kommentaar oor hoekom Suid-Afrika huiwerig was om die onafhanklikheid van Namibië, in ruil vir Kuba se onttrekking uit Angola te beding. (2 x 2) (4)
- 2.2.4 Verduidelik die betekenis van die betrokkenheid van die Verenigde Nasies Organisasie by die ondertekening van die verdrae. (1 x 2) (2)

2.3 Raadpleeg Bron 2C.

- 2.3.1 Wat, volgens die bron, was die aansporing vir Kuba in die Slag van Cuito Cuanavale? (1 x 2) (2)
- 2.3.2 Haal uit die bron die Departement van Militêre Veterane se belofte aan, met betrekking tot die slagoffers by Cuito Cuanavale. (1 x 2) (2)
- 2.3.3 Lewer kommentaar op wat Nelson Mandela geïmpliseer het deur die stelling: “die Kubaanse mense hou ’n spesiale plek in die harte van die mense van Afrika”. (2 x 2) (4)
- 2.3.4 Definieer die term *bevryding* in die konteks van die posisie van Namibië na die slag van Cuito Cuanavale. (1 x 2) (2)
- 2.3.5 Verduidelik die beperkinge van hierdie bron aan ’n historikus wat die impak van die Slag van Cuito Cuanavale navors. (2 x 2) (4)

- 2.4 Verwys na Bron 2D.
- 2.4.1 Verduidelik die boodskappe wat in die foto oorgedra word. (1 x 2) (2)
- 2.4.2 Lewer kommentaar oor die belangrikheid van die rol wat Kuba in die Slag van Cuito Cuanavale vir Suider-Afrika gespeel het. (2 x 2) (4)
- 2.5 Verwys na Bron 2D en Bron 2C. Verduidelik hoe die inligting in Bron 2C die bewyse in Bron 2D met betrekking tot die resultate van die Slag van Cuito Cuanavale ondersteun. (2 x 2) (4)
- 2.6 Gebruik die inligting in die relevante bronne en jou eie kennis, en skryf 'n paragraaf van ongeveer AGT reëls (ongeveer 80 woorde) waarin jy verduidelik watter impak die Slag van Cuito Cuanavale op Suider-Afrika gehad het. (8)
- [50]**

VRAAG 3: HOE HET DIE OPTOG OP WASHINGTON TOT DIE EINDE VAN DISKRIMINASIE EN SEGREGASIE IN AMERIKA IN DIE 1960's BYGEDRA?

Bestudeer Bron 3A, 3B, 3C en 3D en beantwoord die volgende vrae.

3.1 Verwys na Bron 3A.

- 3.1.1 Noem DRIE toestande in Amerika wat tot die Optog op Washington gelei het. (3 x 1) (3)
- 3.1.2 Noem DRIE burgerregte-organisasies wat 'n veldtog vir die Optog op Washington beywer het. (3 x 1) (3)
- 3.1.3 Definieer die term *burgerregte* in die konteks van Amerika. (1 x 2) (2)
- 3.1.4 Lewer kommentaar op wat King geïmpliseer het met die stelling: "Laat die swart arbeidende massas praat." (2 x 2) (4)

3.2 Bestudeer Bron 3B.

- 3.2.1 Wat, volgens die bron, was die doel van die Optog op Washington? (2 x 1) (2)
- 3.2.2 Definieer die term *diskriminasie* in jou eie woorde. (1 x 2) (2)
- 3.2.3 Wat word deur King se historiese, 'I have a dream (Ek het 'n droom)-toespraak' geïmpliseer? (1 x 2) (2)
- 3.2.4 Lewer kommentaar oor die belangrikheid van die Lincoln-gedenkteken in die stryd van die swart Amerikaners. (1 x 2) (2)

3.3 Lees Bron 3C.

- 3.3.1 Haal bewyse uit die bron aan wat aandui dat die Optog op Washington met die aanneming van die Burgerregtewet van 1964 gehelp het. (1 x 2) (2)
- 3.3.2 Wat, volgens die bron, was die vraag wat Amerika sedert 1955 of selfs 1954 gehad het? (1 x 2) (2)
- 3.3.3 Verduidelik hoe Martin Luther King se toespraak hierdie vraag beantwoord het. (1 x 2) (2)
- 3.3.4 Verduidelik die hooggeregshofbeslissing in die *Brown vs. Board (of Education)*-saak in 1954. (2 x 2) (4)

3.4 Verwys na Bron 3D.

3.4.1 Verduidelik die boodskappe wat in die foto oorgedra word. (2 x 2) (4)

3.4.2 Lewer kommentaar oor die betroubaarheid van hierdie bron aan 'n historikus wat die Optog op Washington navors. (2 x 2) (4)

3.5 Verwys na Bron 3B en Bron 3D. Verduidelik hoe die inligting in Bron 3B die bewyse in Bron 3D met betrekking tot die Optog op Washington ondersteun. (2 x 2) (4)

3.6 Gebruik die inligting in die relevante bronne en jou eie kennis, en skryf 'n paragraaf van ongeveer AGT reëls (ongeveer 80 woorde) waarin jy verduidelik hoe die Optog op Washington tot die einde van diskriminasie en segregasie in Amerika in die 1960's bygedra het. (8)
[50]

TOTAAL AFDELING A: 100

AFDELING B: OPSTELVRAE

Beantwoord ten minste EEN vraag, maar nie meer as TWEE vrae nie, in hierdie afdeling.

Jou opstel moet ongeveer DRIE bladsye lank wees.

VRAAG 4: UITBREIDING VAN DIE KOUE OORLOG: GEVALLESTUDIE – VIËTNAM

Verduidelik tot watter mate die Verenigde State van Amerika suksesvol was om die verspreiding van kommunisme in Viëtnam in die tydperk 1965 tot 1975 te bekamp.

[50]**VRAAG 5: ONAFHANKLIKE AFRIKA – UITDAGINGS WAT KONGO NA ONAFHANKLIKHEID IN DIE GESIG GESTAAR HET**

Politieke en ekonomiese beleide wat deur Mobuto Sese Seko in die nuut onafhanklike Kongo ingestel is, het groei en voorspoed gebring.

Bespreek die bogenoemde stelling krities. Gebruik historiese bewyse om jou argument te ondersteun.

[50]**VRAAG 6: BURGERLIKE SAMELEWINGSPROTES VAN DIE 1950's TOT DIE 1970's: DIE SWARTMAGBEWEGING**

Die Swartmagbeweging het in die 1960's daarin geslaag om swart trots, selfstandigheid en die verdediging van die Afro-Amerikaner se regte te vestig.

Stem jy saam? Gebruik relevante bewyse en voorbeelde om jou argument te ondersteun.

[50]

TOTAAL AFDELING B: 50
GROOTTOTAAL: 150